

d ů v o d ů:

Po stránce hmotněprávní dovozuje stížnost, že činnost stěžovatelova nezakládá skutkové podstaty zločinu dle § 93 tr. zák., nýbrž pouze přešupek proti bezpečnosti cti. Stížnost obmezuje se pouze na reprodukování části důvodů rozhodnutí bývalého nejvyššího soudu vídeňského č. 366 úř. sb. Než důvody tam uvedené — z nichž stížnost ostatně neuvádí, že se jednalo o výstup na širém poli, trvavší na nejvýše 3 minuty, mezi třemi ženskými, z nichž jedna ustříhla copy druhé, kterou třetí zadržela — jsou přizpůsobeny tomuto určitému případu a nemají proto významu pro případ, o který jde nyní. Zákon činí sice v § 94 tr. zák. skutečnost, že obmezování osobní svobody trvalo déle, než tři dny, předpokladem vyšší sazby trestní, neposkytuje však opory pro požadavek, že i jinak obmezování musí trvati delší dobu. Nebude sice lze podřaditi ustanovení § 93 tr. zák. případy, ve kterých příběh odehrál se tak rychle, že oběť pachatelova útoku ani si jasně neuvědomila, že se jí překáží v užívání osobní svobody, nebo ve kterých byla osobní svoboda obmezena jen po tu dobu, po kterou toho bylo nezbytně zapotřebí ku spáchání jiného činu trestného na osobě, o kterou jde. Jinak však může intenzita obmezování osobní svobody doplniti újmu na právu volného pohybu, jaká z doby bezprávného nakládání samé o sobě se nepodává. Dle výpovědi svědkyně Marie B-ové, dle jejíhož celého obsahu nalézací soud bere děj za zjištěný, byla svědkyně velikým počtem mladíku pronásledována a obklopena; stěžovatel a ještě dva jiní mladíci drželi ji za ramena, stěžovatel plivl ji do obličeje a uhočil ji rukou několikráte do tváře; bylo stěžovatelem na ni voláno: »Česká k . . . , zabte ji, ustříhněte ji vlasy«, byly jí ustříženy vlasy, byl jí roztržen kabát a ztratily se jí různé věci, cloumáním a bitím byla tak umořena, že byla po 14 dní nemocna; rozsudek zjišťuje, že obklopení asi 100 lidmi bylo tak těsné, že svědkyně nemohla ani ku předu ani do zadu. Stěžovatelem a ostatními pachateli, ve vzájemném dorozumění s ním jednajícími, bylo tedy svědkyni přímo znemožněno, volně se pohybovati dle vlastní vůle, a to po dobu asi 10 minut, jak udává svědkyně; stav svědkyně po tuto dobu byl tím trapnější, ano vzhledem ku zmíněnému výroku stěžovatelovu a ku tehdejšímu rozčilení všeho obyvatelstva bylo se jí obávati ještě horších výstředností a vážnějších útoků na tělesnou bezpečnost. Vyličeného postupování, pro svědkyni velmi trapného a doby tak dlouhé, po jakou byla svědkyně zbavena volnosti pohybu, nebylo nesporně zapotřebí ku zlému nakládání se svědkyní a ku pohanění jejímu, třeba i k těmto se nesl konečný úmysl pachatelů. Nelze proto shledati právní omyl v tom, že nalézací soud podřadil činnost stěžovatelovu ustanovením § 93 tr. zák.

Čís. 1029.

Zločin veřejného násilí dle § 83 tr. zák.

K pojmu »vniknutí« do domu.

I tovární dvůr jest chráněn šem 83 tr. zák.

(Rozh. ze dne 2. prosince 1922, Kr I 1015/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Jičíně ze dne 7. června 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle § 83 tr. zák. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost opírá se o důvody zmatečnosti čís. 5, 9 a) § 281 tr. ř. Otázka oprávněnosti výtek zmateční stížnosti, činěných s hlediska § 281 čís. 5 tr. ř., jest závislá na tom, zda hmotněprávní důvod zmatečnosti § 281 čís. 9 a) jest opodstatněn čili nic. Jest se proto především zabývatí tímto hmotněprávním důvodem zmatečnosti. Dovolávajíc se nadpisu § 83 tr. zák. (»násilným vpádem v cizí nemovitost, statek«), dále historického vývoje tohoto zločinu, konečně smyslu, který slovu »vniknutí« přikládá mluva a který prý předpokládá buď překonání odporu neb aspoň vkročení do domu s doprovázející je násilností, dovozuje zmateční stížnost, že zákon pojímá výrazy »vpád« a »vniknutí« zřejmě v jednom a témže smyslu, že se tudíž k pojmu »vniknutí« vyžaduje, by buď překonán byl skutečný odpor nebo by k vniknutí došlo způsobem, z něhož hrozí nebezpečí tak, že ohrožený se neodvážil klásti odpor. Zmateční stížnost je v nepravu. Především je nepochybné, že pro výklad toho kterého zákonného ustanovení není rozhodným jeho nadpis, nýbrž výhradně doslov a smysl zákonného předpisu samotného. Doslov § 83 tr. zák. ve své celistvosti a srovnáním v něm obsaženého ohraničení obou případů tohoto § nepřipouští pochybnosti o tom, že zákon výrazy »vpád« a »vniknutí« nepojímá v jednom a témže smyslu, jak mylně za to má zmateční stížnost, nýbrž že naopak mezi oběma pojmy zcela přesně rozlišuje; jen násilné vkročení s více sebranými lidmi, na ponejvíce otevřený, volně přístupný pozemek ve smyslu první věty § 83 tr. zák. uskutečňuje se vpádem, naproti tomu v případě vniknutí do cizího domu (příbytku) dle druhé věty téhož § nevyžaduje se, by vniknutí do cizího domu nebo příbytku bylo provázeno násilnostmi nebo bylo spojeno s překonáním odporu, stačí naopak, bylo-li vkročeno do místnosti bezprávně a proti vůli držitelově, jím ať již výslovně projevené ať jen u něho předpokládané. V tom smyslu chápe pojem »vniknutí« i mluva a zmateční stížnost neprávem dovolává se pro svůj opačný názor historického vývoje ustanovení § 83 tr. zák., který správnosti jeho rovněž nijak nenásvědčuje. Pokud však zmateční stížnost v dalším obšírně dovozuje, že za vniknutí nelze pokládati, vstoupil-li obžalovaný do obchodních místností Františka F-a nejprve sám a jako zřízenec neboli dle rozsudku z příkazu »Místní skupiny textilních dělníků«, aby s F-em vyjednával o novou smlouvu mzdovou, přehlíží, že, jak zcela zřejmě patrné je z rozhodovacích důvodů rozsudkových, ani nalézací soud v tomto jednání obžalovaného neshledal skutkové podstaty zločinu dle § 83 tr. zák., nýbrž podřadil jí pouze pozdější jeho činnost. Nejinak je tomu, pokud zmateční stížnost vyslovuje dále domněnku, že rozsudek spatřuje vniknutí v tom, že obžalovaný, opustiv obchodní místnosti F-ovy, setrval v továrním dvoře. Rozsudková zjištění a z nich čerpané závěry nepřipouštějí pochybnosti o tom, že rozsudek, v němž se zjišťuje výslovně, že se obžalovaný z kanceláře F-ovy odebral přímo k dělníkům, stojícím před továrními vraty, spatřuje vniknutí do továrny v tom, že

obžalovaný v zápětí společně s oněmi dělníky vkročil do továrního dvora a šel s nimi směrem ke strojovně. Naproti tomu dlužno jako právně bezpodstatnou označiti námitku, že počínání obžalovaného nutno pojímati jako jednotný celek. Okolnost, že obžalovaný i dle zjištění samotného rozsudku vkročil do místností F-ových poprvé sám a choval se tam tehdy způsobem, s hlediska ustanovení trestního zákona nezávadným, nebyla zajisté naprosto na překážku tomu, by pozdější jeho jednání nebylo podřaděno skutkové podstatě činu trestného, jehož pojmové znaky v něm shledává rozsudek. Pokud konečně zmateční stížnost v rámci vývodů, jimiž uplatňuje hmotněprávní důvod zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř., snaží se události vylíčiti tak, že to, co se dále přihodilo, bylo výsledkem sběhu okolností nahodilých, a dovozuje, že tyto události nemohou vstupu obžalovaného do továrního dvora dodati rázu vniknutí, ocitá se v rozporu se skutkovým zjištěním rozsudkovým, dle něhož obžalovaný podruhé vkročil do továrny s dělníky v úmyslu, vynutiti na F-ovi podpis mzdové smlouvy. Je pak právně bezpodstatným i důraz, který klade zmateční stížnost na skutečnost, jejíhož opaku arcí rozsudek nezjišťuje, že totiž dělníci, s nimiž obžalovaný dle rozsudkového zjištění do domu (továrny) Františka F-a vnikl, vkročili do továrního dvora bez jakýchkoli vnějších známek úmyslu, vykonati násilí. V právu je sice zmateční stížnost, pokud vytýká, že rozsudek zjišťuje pouze, že na vratech továrních byla umístěna tabulka s nápisem, že nezaměstnaným je vstup zakázán, opomíjí naproti tomu zjistiti, zda obžalovaný o této tabulce věděl a ji viděl. Než tato neúplnost rozsudku nečiní jej ještě zmatečným dle čís. 5 § 281 tr. ř., poněvadž okolnost, zda obžalovaný o oné tabulce věděl čili nic, jest nerozhodnou. Již skutečnost, rozsudkem v téže spojitosti výslovně zdůrazňovaná, že totiž F. vůči obžalovanému při jeho první návštěvě na jeho vyzvání, by mzdovou smlouvu podepsal, prohlásil, že smlouvy nepodepíše, načež se obžalovaný vzdálil se slovy: »Vy dnes tu smlouvu podepíšete«, opravňovala zajisté nalézací soud k závěru, že obžalovaný, vkročiv v zápětí s oněmi dělníky znovu do továrny v úmyslu, by na F-ovi podpis smlouvy byl vynucen, byl si vědom toho, že vnikají do místnosti proti jeho vůli. Zmateční stížnost rozchází se s rozsudkem dále v právním výkladu zákonného pojmu »s více sebranými lidmi«. Kdežto rozsudek vychází z názoru, že se k pojmu tomu předchozí úmluvy účastnících nevyhledává, nýbrž že stačí, vniklo-li několik osob, byť jen spontáně, avšak současně a protiprávně do domu jiného a vstoupí-li teprve v tomto okamžiku v popředí jimi sobě uvědomované a jich vzájemný poměr spoluurčující srozumění, zmateční stížnost dovozuje naopak, že již v obvyklé mluvě znamená pojem »lidí sebraných« spojení se množstvím lidí k určitému jim povědomému cíli, a míní, že i obdobný pojem zákonný předpokládá předchozí úmluvu. Než názor, hájený zmateční stížností, nenachází opory ani v obecné mluvě ani ve znění zákona, dlužno naopak správným uznati právní názor, vyslovený v rozsudku, zastávaný opět a důsledně v rozhodnutích tohoto zrušovacího soudu. Rozsudkové zjištění, dle něhož obžalovaný výsledek svého vyjednávání s F-em sdělil oněm venku stojícím dělníkům, k nimž se byl odebral přímo z F-ovy kanceláře, a závěr, dle něhož následkem toho dělníci zajisté věděli, že půjde o vynucení podpisu mzdové smlouvy, ve spojení s další skutečností, zjištěnou rozsudkem, že totiž obžalovaný vkročil do továrního dvora a šel směrem ke stro-

jojně společně s oněmi dělníky, opravňovalo nalézací soud k závěru, že obžalovaný vnikl do domu F-ova (továrny) s více sebranými lidmi. Také další námitka, uplatňovaná zmatečností s hlediska důvodu zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř., že rozsudek ochranu, propůjčenou §em 83 tr. zák. domu, rozšířil neprávem také na tovární dvůr, je právně bezpodstatná. O tom, že ochrany § 83 tr. zák. požívají tovární budovy, ani zmateční stížnost pochybností nevyslovuje, uznávajíc takto nepřímou sama, že pod pojem »domu« ve smyslu § 83 II. tr. zák. náležejí také továrny. Nebylo by však správným, omezovati pojem ten na dům v úzkém smyslu slova, tedy snad jen na budovy; domem dlužno tu naopak rozuměti vedle vlastních takto zvaných budov také jich příslušenství, s nimi pomocí zdí, plotů, ohrad jeden celek tvořící, tedy zejména též k nim připojené ohražené dvory. Skutková zjištění rozsudková nasvědčují neklamně tomu, že o podobnou součást, příslušenství továrny, šlo i v tomto případě, rozsudkové důvody mluví o dvoře továrním, a ani zmateční stížnost netvrdí opak. Na tom, že dvůr továrny F-ovy bývá zpravidla otevřen a že otevřen byl, jak tvrdí stížnost, zejména i v rozhodné době, nesejde; stačí, že dle vůle svého držitele nebyl volně přístupným komukoli, nýbrž stejně jako továrna samotná, především jen osobám, tam zaměstnaným, mimo to pak, jak sama zmateční stížnost uvádí, zákazníkům, obchodním přátelům a pod., nikoli však osobám, které tam co činiti nemají, a za žádných okolností ne cizím lidem, kteří do něho dle rozsudkového zjištění vstupovali v úmyslu, vykonati násilí.

Čís. 1030.

Napotomní doplnění protokolu o hlavním přelíčení soudcem není stíženo zmatečností.

(Rozh. ze dne 2. prosince 1922, Kr I 1348/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Čes. Budějovicích ze dne 5. listopadu 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí dle § 81 tr. zák. — mimo jiné z těchto

důvodů:

S hlediska důvodu čís. 3 § 281 tr. ř. uplatňuje zmateční stížnost porušení předpisu § 271 tr. ř., z té příčiny, že v protokole o hlavním přelíčení uvedená výpověď svědka Adolfa D-a je prý jednajícím soudcem dodatečně doplněna způsobem pro obžalovaného nepříznivým. Dále prý obsahuje protokol tohoto svědka stenogram, na který prý byl při vydání rozsudku brán zřetel. Ze záznamu učiněného soudcem je patrné, že stenogram pochází od něho a že jest jím zachycena dotyčná část výpovědi svědka Adolfa D-a při hlavním přelíčení. Dle tohoto stenogramu doplnil soudce zápisy protokolu o hlavním přelíčení, pořázené zapisovatelem. Za tohoto stavu věci nemůže býti řeči o porušení předpisu § 271 tr. ř., zvláště když soudce jest nejen oprávněn, nýbrž i povinen bdíti nad správností a úplností zápisů v protokole o hlavním přelíčení, jenž poskytovati